Gemeente Albrandswaard

Paragraaf 3 - Financiering

In deze paragraaf geven we inzicht in de belangrijkste ontwikkelingen en aandachtspunten op het gebied van financiering voor de periode 2027 tot en met 2030. Daarbij komen het liquiditeitsbeheer, de financiële positie en de daarmee samenhangende risico's aan bod. Naast de wettelijk voorgeschreven onderwerpen besteden we aandacht aan ontwikkelingen die van belang zijn voor een zorgvuldige en effectieve uitvoering van de treasuryfunctie.

Achtereenvolgens gaan we in op:

- Wettelijke kaders en treasurystatuut;
- Rentevisie en rentebeleid;
- Renterisicobeheer;
- Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte;
- Uitzettingen;
- Renteomslag;
- Garantstelling, en
- Relatiebeheer.

Wettelijke kaders en treasurystatuut

De wettelijke basis voor de gemeentelijke financieringsfunctie is vastgelegd in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). Het beheersen en beperken van financiële risico's vormt hierin een belangrijk uitgangspunt. De gemeentelijke kaders zijn verder uitgewerkt in de Financiële verordening 2025 en het Treasurystatuut 2024.

Sinds de vaststelling van de Financiële verordening 2025 hebben zich geen ontwikkelingen in wet- en regelgeving of gemeentelijk beleid voorgedaan die aanleiding geven tot aanpassing van de financiële verordening of het treasurystatuut.

Voor het verstrekken van leningen en garantstellingen gelden daarnaast de kaders uit de Nota Garantstellingen en Leningen. Deze nota is in 2021 door het college vastgesteld en vormt een nadere uitwerking van de bepalingen uit het treasurystatuut.

Rentevisie en beleid

Rente is een belangrijke factor binnen de begroting. Gezien de omvang van de financieringsstromen is het van belang inzicht te hebben in de ontwikkelingen en risico's die van invloed zijn op de rente. Binnen het rentebeleid maken we onderscheid tussen de korte rente voor financieringen tot één jaar en de lange rente voor financieringen met een langere looptijd.

Na een periode van renteverlagingen is het rentebeeld in 2026 weer veranderd. De Europese Centrale Bank (ECB) stemt haar beleid af op de ontwikkeling van onder meer de inflatie en de economische vooruitzichten. Door onzekerheden rond geopolitieke ontwikkelingen, energieprijzen en economische groei blijft ook de toekomstige renteontwikkeling onzeker.

Voor 2027 houden we daarom rekening met mogelijke schommelingen op de geld- en kapitaalmarkt. We volgen de ontwikkelingen en het beleid van de ECB en wegen bij het aantrekken van financiering af welke looptijd en rentecondities het beste aansluiten bij onze financieringsbehoefte en de actuele marktomstandigheden.

Voor tijdelijke liquiditeitstekorten maken we, zolang dit financieel voordeliger is dan de kredietfaciliteit in rekening-courant, gebruik van kasgeldleningen. Daarbij houden we rekening met de wettelijke kasgeldlimiet.

Renterisicobeheer

In dit onderdeel gaan we in op de renterisico's van de gemeente. Het beheersen van deze risico's is een belangrijk uitgangspunt van de Wet Fido. Hiervoor gelden twee wettelijke normen: de kasgeldlimiet voor kortlopende financiering en de renterisiconorm voor langlopende financiering. Beide normen begrenzen de blootstelling aan renteschommelingen en dragen daarmee bij aan een beheerste en stabiele financieringspositie.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het risico dat rentestijgingen op de kapitaalmarkt grote gevolgen hebben voor de gemeentelijke financieringslasten. De norm heeft betrekking op renteherzieningen van bestaande langlopende leningen en op herfinanciering bij aflossingen. Jaarlijks mag maximaal 20% van het begrotingstotaal aan deze renterisico's worden blootgesteld. Hierdoor worden financieringsmomenten over meerdere jaren gespreid.

Van renteherziening is sprake wanneer de rente van een bestaande lening gedurende de looptijd opnieuw wordt vastgesteld. Bij herfinanciering wordt nieuwe financiering aangetrokken ter vervanging van aflopende of af te lossen leningen.

Uit onderstaand overzicht blijkt dat de gemeente binnen de renterisiconorm voldoende ruimte heeft. Dit biedt, indien nodig, mogelijkheden om aanvullende investeringen of uitgaven voor grondexploitaties met langlopende financiering te dekken.

Renterisico op vaste schuld		**Bedragen x € 1.000**			
		2027	**2028**	**2029**	**2030**
1.	Netto renteherziening op vaste schuld	-	-	-	-
2.	Betaalde aflossingen	2.946	3.042	3.246	3.355
3.	**Renterisico op vaste schuld (1 + 2)**	**2.946**	**3.042**	**3.246**	**3.355**
Renterisiconorm					
4a.	Begrotingstotaal 2027	85.101			
4b.	Het bij het ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%			
4.	**Renterisiconorm**	**17.020**			
Toets renterisiconorm					
5a.	Ruimte onder renterisiconorm (4 - 3)	14.074			
5b.	Overschrijding renterisiconorm (4 - 3)	-			

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet begrenst het gebruik van kortlopende financiering met een looptijd tot één jaar. Hiermee wordt voorkomen dat veranderingen in de korte rente een te grote invloed hebben op de gemeentelijke rentelasten. Wanneer de kasgeldlimiet gedurende drie opeenvolgende kwartalen wordt overschreden, moet dit worden gemeld bij de toezichthouder, inclusief een plan om weer binnen de wettelijke norm te komen.

Onderstaand is de prognose van de kasgeldlimiet voor 2027 opgenomen. Bij een verwachte financieringsbehoefte wordt afgewogen of kort- of langlopende financiering het meest passend is. Daarbij spelen onder meer de actuele marktomstandigheden, de financieringsbehoefte en de verwachte looptijd daarvan een rol.

	Bedragen x € 1.000			
	2027	2028	2029	2030
Totaal vlottende schuld	7.890	16.105	16.805	16.913
Totaal vlottende middelen	9.154	9.154	9.154	9.154
Gemiddeld saldo schuld (+) of overschot (-)	**-1.264**	**6.951**	**7.651**	**7.759**
Kasgeldlimiet	**7.234**	**6.953**	**7.653**	**7.761**
Begrotingstotaal	85.101	81.795	90.035	91.310
vastgesteld percentage	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
Ruimte onder kasgeldlimiet	8.498	2	2	2

Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

De financieringspositie van de gemeente wordt onder meer bepaald door de omvang en het tempo van investeringen, ontwikkelingen binnen de grondexploitaties en veranderingen in de leningenportefeuille. Met een liquiditeitenplanning brengen we de verwachte inkomsten en uitgaven in beeld. Hierdoor ontstaat tijdig inzicht in de financieringsbehoefte en kan hierop worden ingespeeld.

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Kasstroomoverzicht				
Kasstroom uit operationele activiteiten	329	-5.885	2.929	8.188
Investeringen	-18.057	-15.834	-2.622	-1.350
Aflossing leningen	-1.653	-4.013	-3.263	-1.956
Financieringsoverschot/-tekort	**-19.381**	**-25.732**	**-2.956**	**4.882**

Verwachte financieringspositie voor de komende jaren

In 2027 ontstaat een financieringsbehoefte door de uitvoering van een aantal omvangrijke projecten. Door de verwachte subsidieontvangst in 2027 zijn naar verwachting voldoende middelen beschikbaar en is het niet nodig om aanvullende financiering aan te trekken.

In het bovenstaande overzicht is uitgegaan van de huidige projectplanning en de verwachte inkomsten. De werkelijke financieringsbehoefte kan hiervan afwijken, afhankelijk van het tempo en de voortgang van de projecten en het moment waarop inkomsten worden ontvangen. Gedurende het jaar wordt de financieringsbehoefte daarom afgestemd op de actuele ontwikkelingen.

Leningenportefeuille

Voor het opvangen van het financieringstekort maken we, binnen de ruimte van de kasgeldlimiet, zoveel mogelijk gebruik van kortlopende financiering. Voor de resterende financieringsbehoefte worden langlopende leningen aangetrokken. Bij de keuze tussen kort- en langlopende financiering houden we rekening met de actuele marktrente, de geldende voorwaarden en de verwachte financieringsbehoefte.

Voor de leningenportefeuille gaan we uit van de marktrente en bepalen we jaarlijks de gemiddelde rente over de uitstaande langlopende leningen. In het onderstaande overzicht is het verloop van de bestaande langlopende leningen weergegeven, aangevuld met de

verwachte nieuw aan te trekken langlopende financiering. Op basis van de huidige verwachtingen, waaronder de verwachte subsidieontvangst in 2027, is het niet nodig om in 2027 nieuwe langlopende financiering aan te trekken.

	Bedragen x € 1.000				
	01/01/2026	01/01/2027	01/01/2028	01/01/2029	01/01/2030
Stand leningen	31.351	27.723	24.777	42.321	43.436
Nieuwe lening	-	-	20.606	4.403	-
Reguliere aflossingen	3.628	2.946	3.062	3.287	3.397

Uitzettingen

Op grond van de Regeling schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist van het Rijk. Deze middelen kunnen ook tijdelijk in de vorm van deposito's bij de schatkist worden geplaatst. De rentevergoeding sluit aan bij de rente waartegen de Nederlandse Staat zich op de geld- en kapitaalmarkt financiert.

Voor de komende jaren verwachten we geen structurele overtollige liquide middelen. Naar verwachting zal daarom geen gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid om middelen via deposito's bij de schatkist aan te houden.

Verstrekte leningen

Het onderstaande overzicht toont de leningen die aan derden zijn verstrekt. Voor leningen met een variabele rente wordt bij de renteberekening uitgegaan van de 1-maands Euribor op het moment van renteherziening.

Naam geldnemer	%	Saldo uitzettingen 1 januari 2027	Verwachte mutaties in 2027	Saldo uitzettingen 31 december 2027
Carnisse Mondzorg B.V.	3%	50.735	-26.807	23.928
Totaal verstrekte gelden		**50.735**	**-26.807**	**23.928**

Renteomslag

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat rente via de taakvelden aan de programma's wordt toegerekend. Hiervoor wordt een renteomslag gehanteerd, waarmee de rentelasten op een uniforme wijze binnen de begroting worden verdeeld. Conform het advies van de commissie BBV gebruiken we onderstaand model. Dit geeft inzicht in de rentelasten van externe financiering, het renteresultaat en de wijze waarop de rente wordt toegerekend.

Volgens het BBV mag de gehanteerde omslagrente maximaal 0,5 procentpunt afwijken van de berekende renteomslag. Voor 2027 resulteert de berekening in een gemiddelde renteomslag van 0,07%. In de begroting 2027 hanteren we een omslagpercentage van 0,07%.

Schema rentetoerekening		
Externe rentelasten financiering	+/+	234.000
Externe rentebaten	-/-	166.700
Saldo rentelasten en rentebaten		**67.300**
Rente projectfinanciering	-/-	13.000
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		**54.300**
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente		64.200
Renteresutaat op taakveld treasury		**9.900**
Toe te rekenen rente		54.300
Boekwaarde per 1 januari		72.886.000
Renteomslagpercentage		0,07%

Garantstelling

De gemeente heeft in het verleden garantstellingen verstrekt voor leningen aan derden. Vanwege de financiële risico's die hiermee samenhangen, zijn we terughoudend met het verstrekken van nieuwe garanties. Een garantstelling wordt alleen overwogen wanneer sprake is van een duidelijk maatschappelijk belang en voldoende zekerheden aanwezig zijn.

Per 1 januari 2026 bedraagt het totaal aan directe garantstellingen € 31.189. Daarnaast vervult de gemeente via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) een achtervangfunctie van € 35,6 miljoen. De risico's die met deze garantstellingen samenhangen, worden meegenomen bij de bepaling van het weerstandsvermogen.

Relatiebeheer

Waar nodig maken we gebruik van de kennis en advisering van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en andere kredietverstrekkers over ontwikkelingen op het gebied van financiering en treasury. Ook in 2027 kan deze expertise worden benut bij het maken van afwegingen rondom het aantrekken en uitzetten van middelen.